

Sieci odporne na foki

FLAG East Finland (Wschodniofińska LGR)

Jezioro Saimaa, Finlandia

Ogólny zarys projektu

Słodkowodna foka obrączkowana (nerpa), jest jedynym endemicznym ssakiem fińskim i najbardziej zagrożonym gatunkiem fok w świecie. Jedną z głównych przyczyn ich śmierci jest utonięcie po zaplątaniu się w sieci rybackie. Z kolei rybacy ponoszą poważne straty wskutek porwanych sieci i znacznej części połowu zjadanej przez foki. W ostatnim czasie rybacy podjęli współpracę z ekologami i naukowcami w celu opracowania sieci pułapkowych, które chronią ich połów bez szkody dla żerujących fok.

Środki chroniące nerpy, w tym zakaz stosowania sieci pułapek, istotnie wpływają na warunki gospodarki rybackiej, w tym na życie 30 rodzin utrzymujących się z połowów na jeziorze Saimaa. Ci właśnie rybacy przygotowali wspólny wniosek do Wschodniofińskiej LGR na opracowanie bezpiecznych dla fok sieci pułapkowych, w oparciu o doświadczenia z Bałtyku, ale zaadaptowane do warunków śródlądowych.

LGR była animatorem przedsięwzięcia. Doprowadziła do współpracy rybaków, ekologów i naukowców, a także pozyskała finansowanie z Osi 3 EFR na opracowanie i przetestowanie sieci pułapkowych, w których otwór jest tak skonstruowany, aby ryby mogły przezeń wpływać poławiane ryby: okonie, sandacze i sielawy (a zatem ryby mniejsze niż łososie i sieje poławiane Morzu Bałtyckim), ale nie mogły wpływać nerpy. Trzeba tu pamiętać, że w Saimaa nerpy są mniejsze niż występujące w Bałtyku foki szare. Zatrudniono koordynatora projektu, a sześciu komercyjnych rybaków w ciągu dwóch lat przetestowało różne sieci pułapkowe.

Zdjęcie: Juha Taskinen

Najważniejsze doświadczenia

- **Związek z tematami FARNET:** Innowacja, środowisko, kultura i społeczeństwo
- **Rezultaty:** Próby nowego sprzętu trwają dalej, ale ich efekty są już na tyle zachęcające, że rozważa się zmianę rozporządzeń krajowych tak, aby ponownie pozwolić rybakom z jeziora Saimaa na korzystanie z sieci pułapkowych. Pozwoli to zmniejszyć połowy sieciowe i ograniczyć ryzyko, jakie stanowią dla fok, zapewniając jednocześnie odpowiedni poziom dochodów rybaków. W efekcie został także przygotowany kolejny projekt, w ramach którego Fiński Zarząd Lasów i Parków otrzymał 5 mln euro z funduszu LIFE na poprawę ochrony foki obrączkowanej z Saimaa, a także na zwiększenie selektywności połowów i dywersyfikację gatunków ryb poławianych w tym obszarze.
- **Możliwość przenoszenia:** Ochrona fok jest wspólnym tematem dla wielu obszarów rybackich wokół Bałtyku. Z tego względu istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że doświadczenia projektu będą przydatne dla tych obszarów rybackich, które starają się połączyć wymogi ochrony fok z koniecznością przetrwania i zapewnienia dochodów lokalnym przedsiębiorstwom rybackim. Przeniesienie doświadczeń może polegać na prostej aplikacji wypracowanego rozwiązania technologicznego lub też na zaadaptowaniu tego rozwiązania do nowych warunków, we współpracy z rybakami.
- **Uwaga końcowa:** Projekt pokazuje, w jaki sposób rybacy mogą aktywnie uczestniczyć w tworzeniu lepszych warunków do prowadzenia biznesu, przyczyniając się zarazem do ochrony gatunku, który na co dzień stanowi zagrożenie dla działalności rybackiej. W tym projekcie stało się to możliwe poprzez budowanie innowacji w sposób oddolny, z uwzględnieniem samych zainteresowanych.

Całkowity koszt i wkład Europejskiego Funduszu Rybackiego

Całkowity koszt projektu: €239 000

Wkład z Osi 3 EFR: €102 770 € (43%)

Współfinansowanie krajowe: €136 230 (57%)

Wkład Osi 4: animacja

Informacja o projekcie

Nazwa: Opracowanie sieci pułapkowych odpornych na foki w obszarze Jeziora Saimaa

Czas trwania: Od 2011 r. do chwili obecnej

Termin wykonania opisu projektu: kwiecień 2013

Realizator projektu

East Finland FLAG (Wschodniofińska LGR)

Pekka Sahama

Email: pekka.sahama@kerimaki.fi

Tel. +358 50 550 2100

[Wideo pokazujące funkcjonowanie sieci pułapkowej](#)

[Informacja o LGR \(East Finland FLAG\)](#)

Wydawca: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, Dyrektor Generalny.

Zastrzeżenie: Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa odpowiada za całościowe wydanie niniejszego dokumentu, jednak nie odpowiada za jego treść ani nie gwarantuje poprawności danych.